

DE FAMILIE "VAN MONTMORENCY-NEVELE"

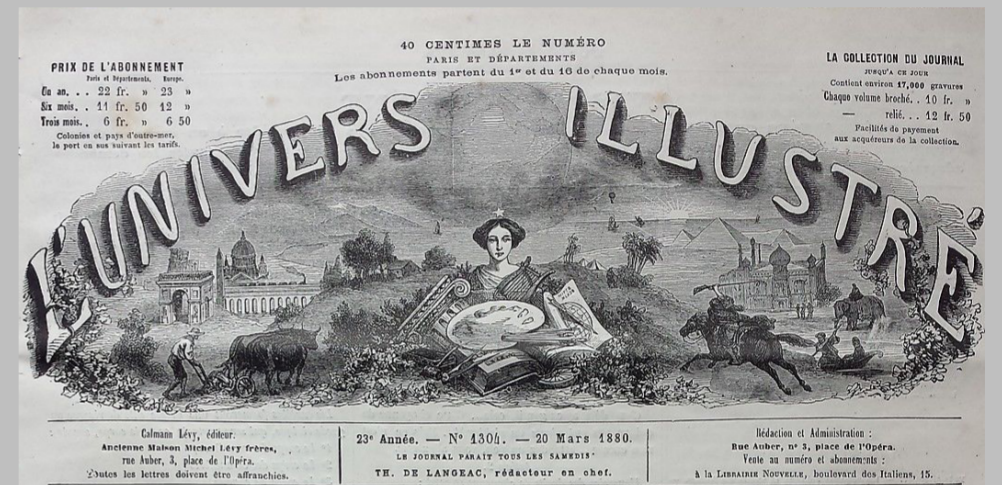
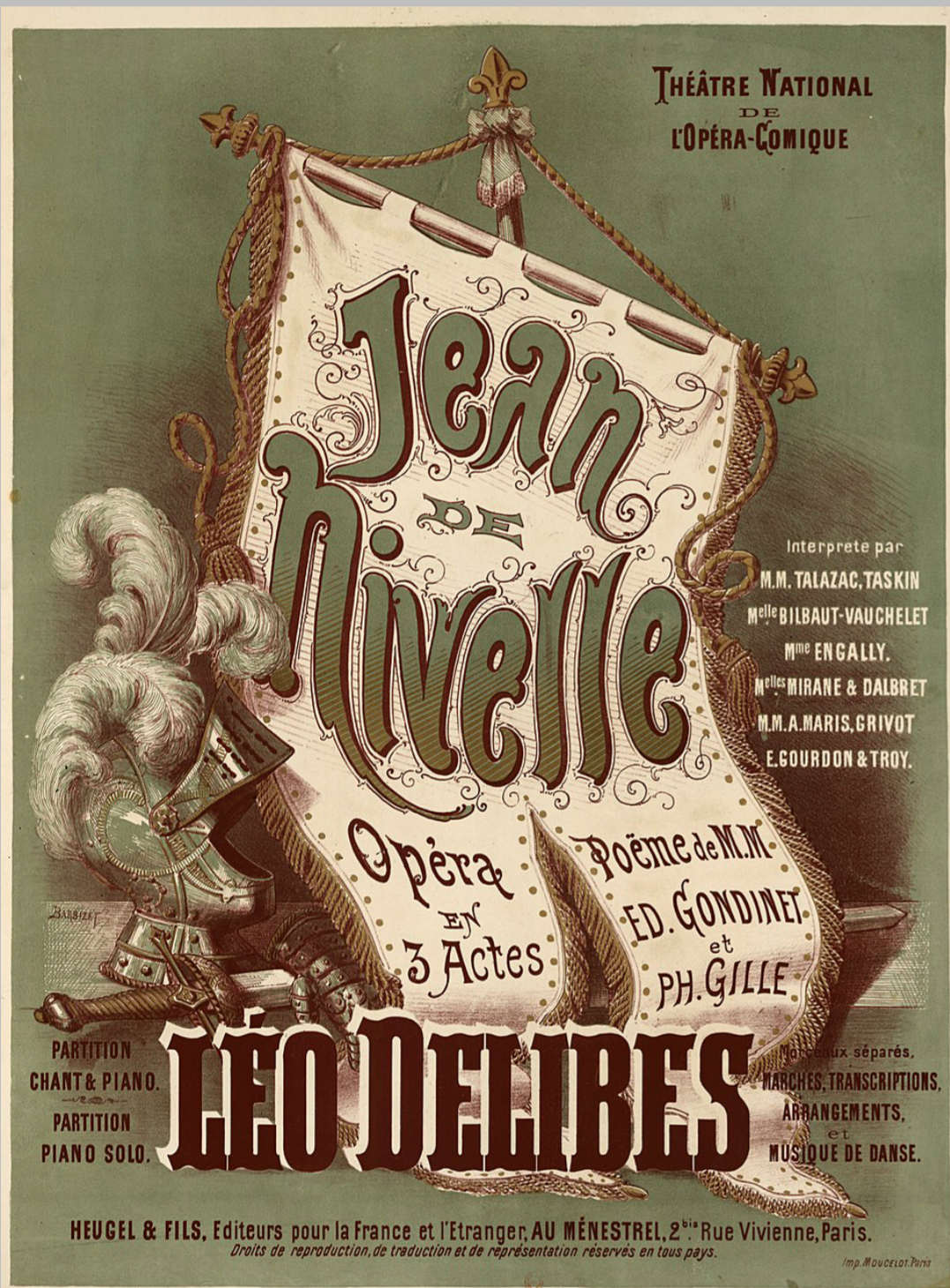
Jan III van Montmorency of Jan I van Montmorency-Nevele

Jan I van Montmorency-Nevele zal vooral (verkeerdelijk) de geschiedenis ingaan als Jean de Nivelle of Jan van Nijvel of Djan Djan, de beroemde vergulde klokkenluider die al gedurende vijf eeuwen elk half uur op de klok slaat op het meest zuidelijke torentje van de Sint-Gertrudiskerk van Nijvel.

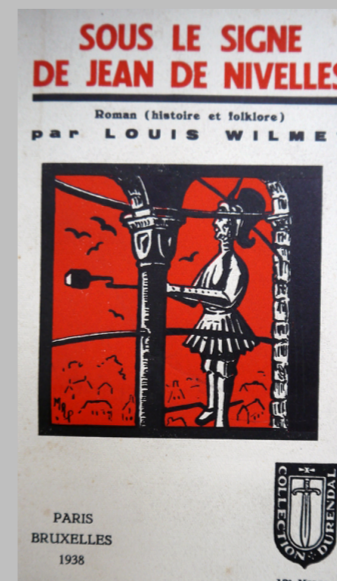
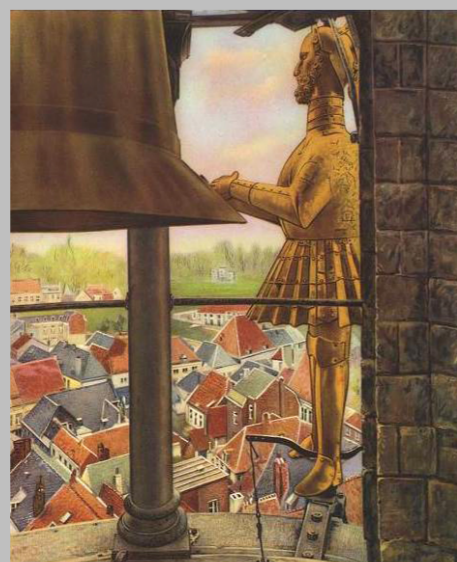
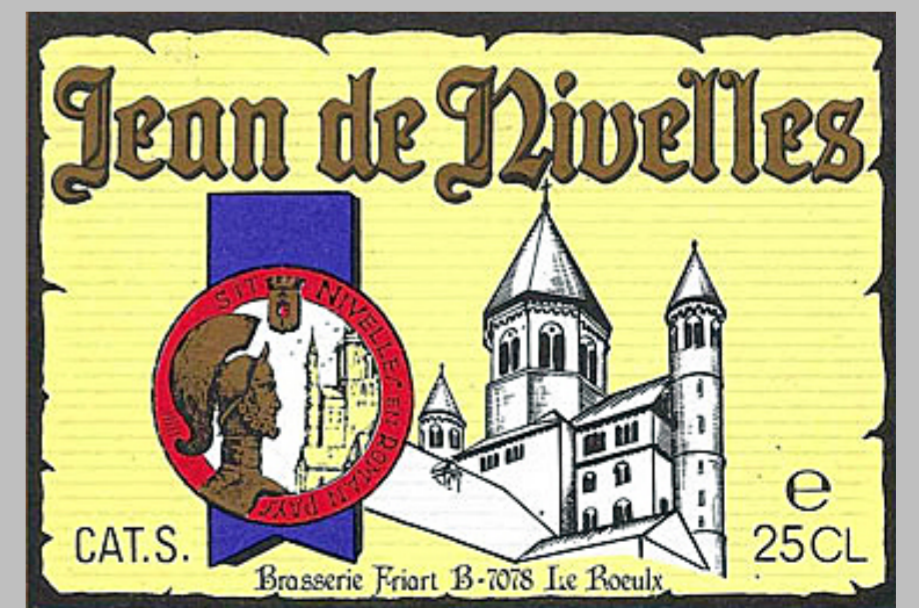
Jan I van Montmorency-Nevele, heer van Nevele balanceert in de overlevering als Jean de Nivelle tussen het Franse misprijzen en de Waals-Brabantse folklore.

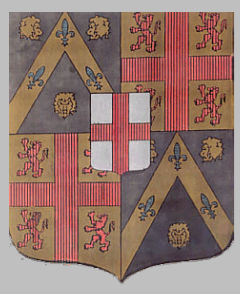
Hij overleed op 26 juni 1477 en werd begraven in de kerk van Nevele waar zijn grafscrift in het Latijn op een koperen plaat was gegrift.

*Hic iacet sepultus dominus IOHANNES DE MONTMORENCY miles,
quondam doninus temporalis de Nivelle in Flandria & de Liedekerke,
Consiliarius & Camerarius domini Ducis Burgundiae,
qui obiit anno incarnationis Domini M.CCCCLXXVII. mensis die XXVI. Iunij.
Orate pro anima eius.*

Nijvel ademt en blaast Jean De Nivelle(s). Hij is de toeristische aantrekkingspool van Nijvel en men vindt er hem echt overal in het verenigingsleven, de folklore, de plaatselijke middenstand en het dienstbetoon.

DE FAMILIE “VAN MONTMORENCY-NEVELE”

Jan II van Montmorency-Nevele

Jan II van Montmorency-Nevele (°1461 + 1510) was nauwelijks 15 jaar toen hij al enkele ernstige gewelddaden op zijn kerfstok had en voor boetedoening in een klooster werd geplaatst. Hij huwde met Margaretha van Horn (° 1460), de dochter van Jacques I, graaf van Horn, heer van Altena en Johanna van Meurs. Voor Margaretha was het haar tweede huwelijk. Zij was op 13-jarige leeftijd een eerste maal uitgehuwelijkt aan Filips van Horn, graaf van Houtkerke en weduwnaar van Jeanne de Lannoie, dame van Brimeu. Jan II liet in 1502 via een schenkingsakte het aloude gasthuis van Nevele (13de eeuw) omvormen tot een klooster voor de Grauwe Zusters of Penitenten. Het klooster was het volgende jaar al te klein en hij kocht twee huizen met tuin in de Sint-Jansstraat (Langemunt) die hij aan de zusters schonk. Op een gedenkplaat op het gebouw liet hij de volgende tekst aanbrengen.

*Jean, Baron de Montmorency & de Nevele fondateur & augmentateur de ce Convent.
Dame Marguerite de Hornes, Baronesse de Montmorency & de Nevele, fondatrice & augmentatrice de ce Convent.
Ce Convent fut fait le iour de S. Mathieu en l'an M.DII*

Jan II van Montmorency-Nevele overleed op 12 april 1510. Zijn huwelijk bleef kinderloos en al zijn bezittingen gingen naar zijn jongere broer Filips. Margaretha van Horn overleed op 15 december 1518 en werd begraven voor het hoogaltaar van de kloosterkerk der Gentse Franciscanen. Op haar grafsteen, een halfverheven beeldhouwwerk met bronzen plaat stond de navolgende tekst:

*Cy gist haulte, noble, & puissante Dame, Dame MARGVERITE DE HORNES
veuve de feu haut noble & puissant Seigneur Messire IEHAN
Baron & Seigneur de Montmorency & de Neuele:
laquelle trespassa le Dimanche XV iour de Decembre l'an M.DXVIII.
Priez Dieu pour l'ame & pour tous les nobles parens*

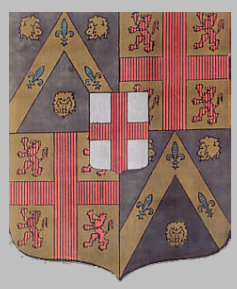
Filips van Montmorency-Nevele

Filips van Montmorency-Nevele (° 1466) was voorbestemd voor een kerkelijke functie maar na de dood van zijn broer Jacobus in 1486 staakte hij zijn opleiding. Zijn oudere broer Jan II regelde voor hem in 1496 een huwelijk met Maria van Horn (° 1476 + 7 juni 1558), oudste dochter van Frederik, heer van Montigny-en-Ostrevent, Vimy, Farbus enz. en van Philippine de Melun. Na zijn huwelijk liet hij het kasteel van Ooidonk dat in 1491 was vernield, opnieuw oprichten. Uit deze echtverbintenis werden tien kinderen geboren. In 1510 volgde hij zijn broer Jan II op als heer van Nevele.

In Vlaanderen tracht Filips zijn invloed uit te breiden. In Frankrijk en Brabant raakt hij verwickeld in een reeks processen en in 1519 verliest hij voor het Parlement van Parijs zijn titel van baron van Montmorency.

Samen met zijn echtgenote verbleef hij veel op het kasteel van Ooidonk. Hij overleed in 1526 en werd in de kerk van Nevele begraven. Maria van Horn overleefde haar echtgenoot met meer dan twintig jaar. Ze overleed in 1548 en werd begraven in de kerk van Montigny.

DE FAMILIE “VAN MONTMORENCY-NEVELE”

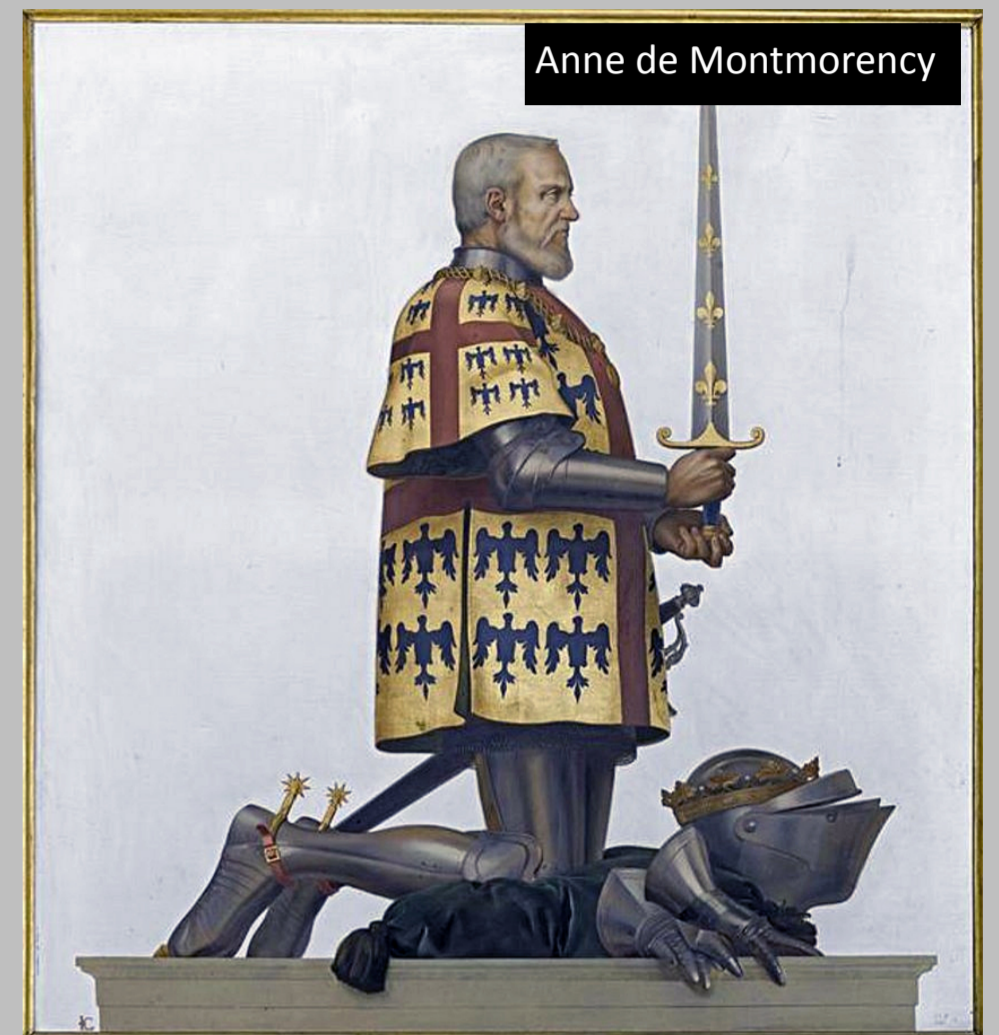
Jozef van Montmorency-Nevele

Jozef van Montmorency-Nevele werd geboren ca. 1497 en volgde in 1526 zijn overleden vader op als heer van Nevele.

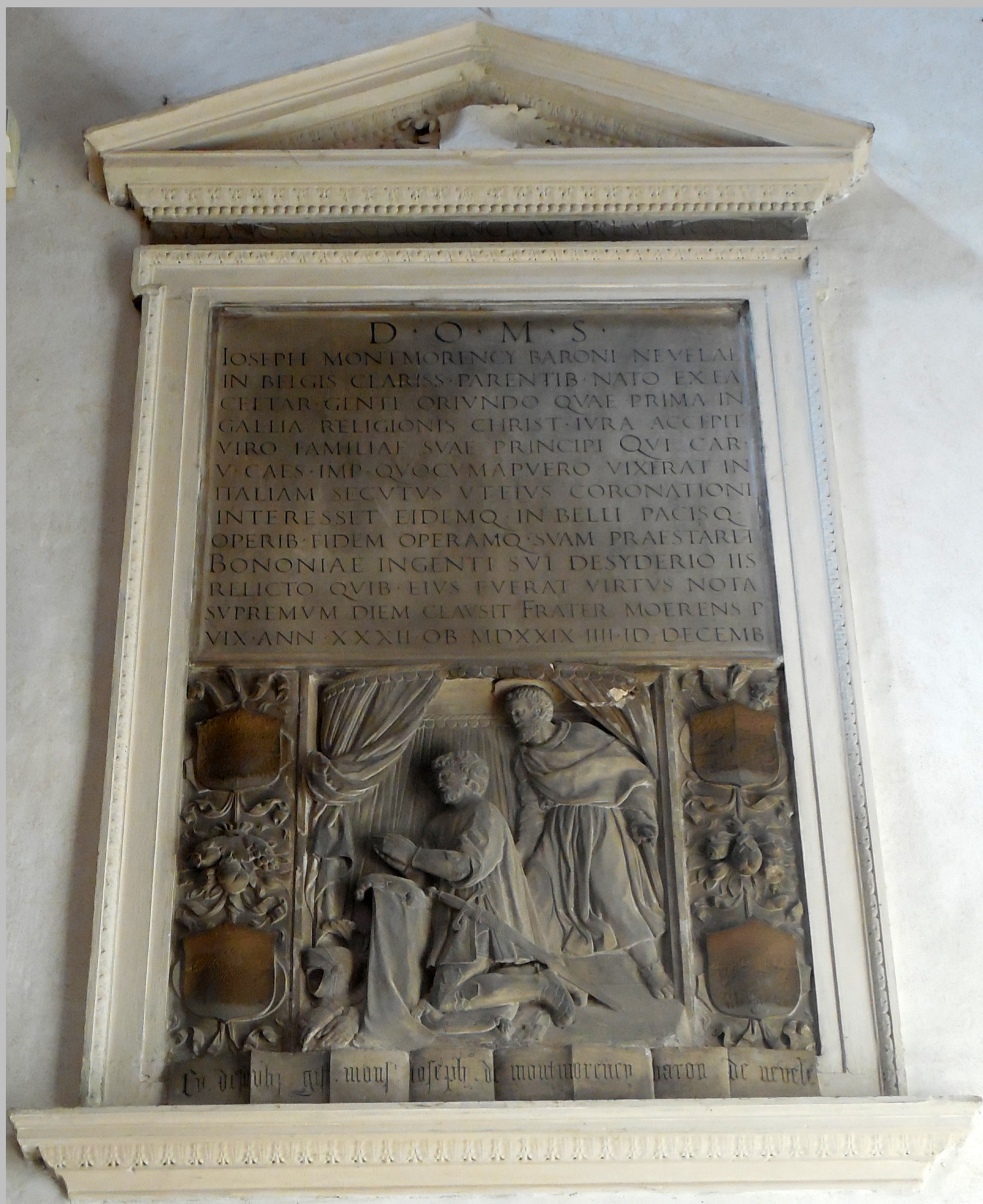
In augustus 1523 huwde hij de lutherse **Anna van Egmont**, dochter van Floris, graaf van Buren, stadhouder van Gelderland, Friesland en Holland, en Margaretha van Bergen.

In dit HUWELIJK werden vier kinderen geboren: Filips (1524-1568), Floris (1528-1570), Maria (+1570) en Eleonora (ca. 1530-1585).

Jozef van Montmorency-Nevele sloot in 1527 opnieuw vrede met de Franse tak van de familie Montmorency door aan Anne de Montmorency, connétable de France het felomstreden vierde part van de heerlijkheid Montmorency te verkopen.

Anne de Montmorency

Hij leefde hierna op grote voet en bevond zich eind 1529 met zijn gevolg in de Italiaanse stad Bologna in afwachting van de kroning tot keizer van het heilig Roomse rijk van Karel V door paus Clemens VII, een kroning die op 26 februari 1530 zou plaatsvinden. Jozef van Montmorency zou de kroning echter niet meemaken. Hij werd ziek en overleed in Bologna op 10 december 1529.

Hij werd bijgezet in de San Salvatorekerk van Bologna. Vrij vertaald lezen we op zijn grafmonument de volgende tekst:

Aan de doorluchtige heer Jozef Montmorency, baron van Nevele in België, uit roemrijke ouders geboren, stammend uit een Keltisch geslacht dat voor het eerst de leer van het christen geloof aannam. Hij was het hoofd van zijn familiestam, volgde in Italië Karel V, keizer en imperator, met wie hij zijn kinderjaren doorbracht. om de kroning bij te wonen en hem in vrede en oorlog zijn trouw en bijstand te verlenen. Nadat hij te Bologna, aan hen die zijn moed kenden, zijn laatste wilsbeschikking had bekend gemaakt, gaf hij er de geest. Zijn bedroefde broer richtte dit monument op. Hij leefde 32 jaren, stierf in 1529 de vierde van de iden van december.”

Onderaan op de grafsteen, op een beeldhouwd lint staat de Franse tekst: CY DESSOUS GIST MONS. JOSEPH DE MONTMORENCY BARON DE NEVELE (Hieronder rust de heer Jozef van Montmorency, baron van Nevele).

Anna van Egmont zal hertrouwen met Jan graaf van Horn, tot kort voordien kanunnik in Luik, die van Rome dispensatie had verkregen om te mogen uittreden omdat zijn broer Jacob III, de stamhouder van het geslacht Horn in zijn drie huwelijken kinderloos was gebleven.

Toen Jacob III het jaar daarop overleed, erfde Jan het graafschap Horn en tal van andere bezittingen. Ook zijn huwelijk met Anna van Egmont bleef kinderloos. Als hij in 1540 zijn einde voelde naderen schenkt hij al zijn bezittingen aan zijn oudste stiefzoon Filips.

Om te vermijden dat de aan hem verwante graven van Nieuwenaer aanspraak zouden kunnen maken op deze erfenis, bepaalt hij tegelijk dat Filips moest trouwen met Walburga van Nieuwenaer, de enige erfgename van het graafschap Horn dat sinds 1487 wegens schulden aan haar voorouders was verpand.